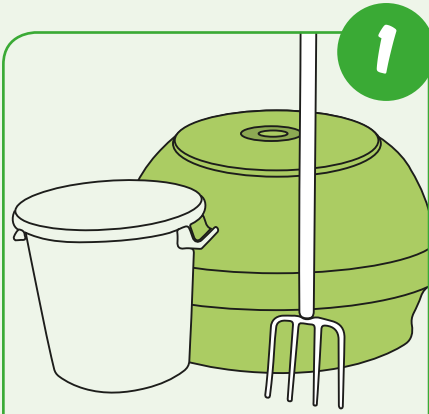

**KOMPOSTOINTI
ON HELPPOA.**

Kompostoi biojäte mullaksi

Eloperäistä jätettä syntyy tavallisessa kotitaloudessa noin 1/3 kaikesta kotitalousjätteestä. Tämä voi olla viikossa jopa kilon verran asukasta kohden. Kompostoimalla voit käsitellä eloperäiset jätteet omassa pihassa. Kaikki kotona syntyvät ruoka- ja puutarhajätteet sopivat kompostoitaviksi.

Näin kompostoit

1
Hanki tai valmista häirtäeläimiltä suojattu ja lämpöeristetty kompostori ja muut tarvikkeet.

2
Laita kompostorin pohjalle aluksi kerros karkeaa seosainetta.

3
Täytä kompostoria sitten kerroksittain, ensin ruokajäte ja päälle seosaine.

Mitä voi kompostoida?

- Lihan, kalan ja marjojen perkuujätteet
- Hedelmä-, vihannes-, ja juuresjätteet
- Ruoantähteet ja pilaantuneet elintarvikkeet
- Kahvinporot ja teelehdet suodatinpusseineen (Huom. muoviset "pyramiditepussit" eivät maadu)
- Kuituneet kasvinosat, multa, lemmikkien jätökset ja puupohjaiset kuivikkeet
- Kananmunan kuoret, munakennot
- Pehmopaperit, kuten talouspaperi, sanomalehtipussit

- Metallit, muovit, lasi
- Lasten vaipat, muut hygieniatuotteet
- Pölynimurinpussit
- Tuhka ja kalkki
- Myrkylliset aineet, kuten kasvinsuojeluaineet, maalit tai lääkkeet

VALMIISSA KOMPOSTISSA
VIIHTYVÄT LIEROT JA
KOMPOSTI TUOKSUU
RAIKKAALLE MULLALLE.

Kompostointi on helppoa...

Mutta ihan itsestään se ei tapahdu. Komposti tarvitsee usein vähän apua täyttääkseen tehtävänsä kunnolla. Kompostissa asuvat pieneliöt, kuten bakteerit, sienet, lierot ja hyppyhäntäiset huolehtivat kompostoinnista puolestasi, mutta vain jos niiden elinolosuhteet ovat kunnossa. Ensiksi, ihan niin kuin mekin, ne tarvitsevat **happea**. Kompostojijan tehtävä on siis seosaineella huolehtia siitä, että komposti pysyy ilmapavana. Toiseksi pieneliöt tarvitsevat **kosteutta**. Sopiva kompostin kosteus on silloin, kun massasta voi puristaa muutaman pisaran vettä. Kolmanneksi pieneliöt tarvitsevat ruokaa: **tyypeä ja hiiltä**. Tyypeä tulee kompostiin elintarvikkeiden mukana keittiöstä ja hiiltä tulee seosaineesta. Mitä pienemmiksi paloiksi jätteet on pilkottu, sitä helpommin eliöt voivat käyttää sen ravinnokseen ja sitä nopeammin jäte maatuu. Seosaineessa voi olla vähän isompiakin paloja, jotta ilmavuus säilyy.

Sekoita kompostin pintaosia tarvittaessa, esimerkiksi keran pari kuukaudessa.

Kastele tarvittaessa. Sopiva kosteus tuntuu samalta kuin kostea pesusieni.

Maatunut aines tyhjennetään jälkikompostoitumaan esim. lehtikompostin kanssa.

Seosaineeksi:

- **Oksahake**
- **Kuorihake**
- **Kutteri tai sahanpuru (käsittelemätön puu)**
- **Olki**
- **Ruoko**
- **Lehti- ja neulaskarike**
- **Haravointijäte**
- **Sammal**
- **Pilkotut kananmunakennot**
- **Paperihylsy**
- **Vanha kompostimulta**
- **Turve**

Hajotustoiminta itsessään tuottaa lämpöä, mutta talvella eristettykin komposti saattaa jäätyä, etenkin jos typpipitoista jätettä tulee vähän. Jos jätteet kuitenkin mahtuvat kompostoriin, voi täyttämistä jatkaa normaalisti; komposti käynnistyy keväällä uudelleen. Kompostia voi myös lämmittää kastelemalla sitä esimerkiksi lämpimällä typpilannoitteella tai hautaamalla kuuman vesipullon kompostiin.

Valmiin kompostin käyttö

- **6-8 vkoa:** Raa'assa kompostissa erottuvat hyvin seosaine, kananmunankuoret ym. Raaka komposti voi tuntua vielä lämpimältä. Raakaa kompostia voi käyttää ohuelti katelannoitukseen pensaille ja puille keväisin. Sen voi myös siirtää jälkikompostoitumaan.
- **3-6 kk:** Muutaman kuukauden jälkikompostoinnin jälkeen massassa erottuu joitakin puumaisia aineksia. Kompostia voi käyttää keväällä ja alkukesästä katelannoitukseen lähes kaikille kasveille.
- **6-12 kk:** Kypsässä kompostissa ei enää juurikaan erotu lähtöaineita. Komposti näyttää ja tuoksuu mullalle ja siellä möyrii lieroja. Kypsää kompostia voidaan käyttää lannoitteena kaikkialla ja sopii myös kukkamullaksi yhdessä hiekan ja saven kanssa 1:1:1 suhteessa.

Parhaimmillaan jätteen tilavuus pienenee 80 %. Kompostimultaan hukkumista ei siis tarvitse pelätä. Kompostimulta on loistavaa lannoitetta puutarhassa.

Kun aloitat biojätteen kompostoinnin, voit pidentää jäteastian tyhjennysväliä. Kompostointi-ilmoitus kannattaa tehdä suoraan Kymenlaakson Jäte Oy:n asiakaspalveluun, jossa kompostoivan talouden tyhjennysväli voidaan pidentää neljään viikkoon. Tätä pidempää tyhjennysväliä (8 tai 12 viikkoa) voi hakea Kymen Jätelautakunnalta.

Kymenlaakson Jäte Oy:n toiminta-alueella noin joka kolmannen pientalon asukkaat kompostoivat itse, kompostoi sinäkin!

Kolme syytä kompostoida:

- Kompostoimalla saat biojätteen ravinteet takaisin kiertoon ja vaikka omalle kasville.
- Kompostoimalla voit säästää: jäteastian tyhjennysväliä voi pidentää, jos kompostoit biojätteen.
- Kompostoimasi biojäte on poissa poltosta - biojäte haluaa uudestisyntyä mullaksi!

Kompostorin voi ostaa valmiina tai rakentaa itse. Elintarvikejätteille tarkoitettun kompostorin tulee olla hahtaeläimiltä suojattu. Puutarhajätteitä voi kompostoida avokompostissa, esimerkiksi vain kasassa pihan nurkassa. Lämpöeristettyä kompostoria voi käyttää läpi vuoden, eristämätön sopii kesäkäyttöön tai puutarhajätteille, joita syntyy vain kesäaikaan. Kompostoinnista ei saa aiheutua haittaa ympäristölle tai terveydelle, eikä kompostoria pidä pääsääntöisesti sijoittaa alle 5 metrin päähän tontin rajalta.

Kompostorin lisäksi tarvitset ihan tavallisia puutarhavälineitä: lapion, talikon tai ilmastussauvan, kottikärryt, kastelukannun ja sadevesisaavin. Lisäksi tarvitset keittiöön astian biojätteille ja kompostorin läheisyyteen astian seosaineelle. Jälki-kompostointia varten on hyvä olla oma kehikko.

Yleisimpiä ongelmia:

Mädäntynyt haju

Komposti on todennäköisesti liian märkä ja hapeton. Lisää kuivaa seosainetta ja sekoita.

Ammoniakin haju

Liikaa typpeä. Lisää seosainetta.

Komposti ei kuumene, mitään ei tapahdu

Tarkista kosteus. Komposti saattaa tarvita myös lisätyppeä. Lisää keittiöjätettä tai tyypillisää, kuten nokkosvettä tai kompostihäätettä.

Kärpäset

Pidä kompostin reunat siistinä. Näkyvät munat voi kääntää kompostin kuumaan keskiosaan. Lisää seosainetta ja peitä myös ruoantähteet, ettei komposti houkuttele kärpäsiä.

Muurahaiset

Komposti on kuiva, kastele. Muurahaiset eivät sinänsä ole haitaksi kompostissa.

Kun kohtaat ongelmia tai kaipaat lisätietoja

Kymenlaakson Jäte Oy tarjoaa asukkaille maksutonta jäteneuvontaa myös kompostointiin liittyen.

Järjestämme myös avoimia komposti-iltoja muutaman kerran vuodessa.

Jäteneuvonta puh. 05 744 3473
neuvonta@kymenlaaksonjate.fi

Jätekuljetukset, kompostointi-ilmoitukset ja tyhjennysvälien muutokset:

Asiakaspalvelu puh. 05 744 3474
asiakaspalvelu@kymenlaaksonjate.fi

